

OBWIESZCZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ

z dnia 22 listopada 1985 r.

w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) i taryfy składek za to ubezpieczenie.

1. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) ogłasza się:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo), stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia,
- 2) taryfę składek za ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym (cargo), stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia,

zatwierdzone uchwałą nr 15 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 3 października 1985 r. i uchwałą nr 40 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 7 listopada 1985 r.

2. Tracą moc:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia mienia jednostek gospodarki uspołecznionej od szkód w transporcie krajowym (cargo), zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 24 stycznia 1980 r. nr GSU/4030-98/79, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 4 czerwca 1983 r. nr DMU/4030-105/83,
- 2) ogólne warunki ubezpieczenia od szkód w transporcie krajowym (cargo) mienia jednostek gospodarki nie uspołecznionej, zatwierdzone decyzją Ministra

Finansów z dnia 9 czerwca 1982 r. nr DMU/4030-12/82,

- 3) taryfy składek za ubezpieczenia:
 - a) w transporcie kolejowym (ryzyka elementarne i kradzież),
 - b) w transporcie rzeczonym,
 - c) przesyłek samochodowych na podróż,
 - d) przesyłek lotniczych,
 - e) przesyłek pocztowych,

zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 22 lutego 1951 r. nr UP/5767/2/51 i z dnia 4 sierpnia 1961 r. nr BP/RMU/233/61,

z tym że dotychczasowe ogólne warunki (pkt 1 i 2) i taryfy (pkt 3) stosuje się do umów zawartych przed wejściem w życie ogólnych warunków i taryfy, wymienionych w ust. 1, do końca bieżącego okresu ubezpieczenia określonego w tych umowach.

3. Ogólne warunki ubezpieczenia i taryfa składek, wymienione w ust. 1, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Prezes Państwowego Zakładu Ubezpieczeń: A. Adamski

Załącznik nr 1 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 22 listopada 1985 r. (poz. 287)

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

Postanowienia ogólne

§ 1. Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) zawiera z jednostkami gospodarki uspołecznionej, z osobami fizycznymi oraz jednostkami gospodarki nie uspołecznionej, zwanymi dalej „ubezpieczającymi”, umowy ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo).

Zakres i wartość ubezpieczenia

§ 2. 1. Umowa ubezpieczenia obejmuje ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym przewożonego na ryzyko ubezpieczającego wszystkimi środkami transportu w granicach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie krajowej dokumentacji przewozowej. Umowa ubezpieczenia określa rodzaje mienia zgłoszonego do ubezpieczenia i jego wartość.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje:

- 1) przewozów inwentarza żywego,
- 2) przewozów platyny, złota, srebra i wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych i półszlachetnych, pereł i dzieł sztuki oraz przedmiotów mających szczególną wartość kolekcjonerską, z tym że w odniesieniu do jednostek gospodarki uspołecznionej wyłączenie z ubezpieczenia wyżej wymienionego mienia dotyczy tylko przewozów tego mienia jako przesyłek pocztowych.

3. Mienie objęte jest ubezpieczeniem na całej trasie przewozu wykonywanego z użyciem jednego lub kilku środków transportowych.

4. Ubezpieczenie obejmuje wszystkie fazy przewozu mienia z niezbędnymi czynnościami przeładunkowymi, przejściowym jego magazynowaniem na trasie przewozu, trwającym nie dłużej niż 14 dni.

5. Przesyłki jednostek gospodarki uspołecznionej są ubezpieczone od rozpoczęcia ich załadunku na środek transportowy w miejscu nadania do przewozu — do dostarczenia przesyłki do magazynu odbiorcy w miejscu przeznaczenia.

6. Przesyłki osób fizycznych i jednostek gospodarki nie uspołecznionej są ubezpieczone:

- 1) gdy są przewożone przez przewoźnika zawodowo trudniącego się przewozem — od chwili przyjęcia przesyłek do przewozu,
- 2) gdy są przewożone własnym lub wynajętym środkiem transportowym — od chwili rozpoczęcia załadunku

— do chwili dostarczenia przesyłki do magazynu odbiorcy w miejscu przeznaczenia.

7. Ubezpieczenie mienia trwa również podczas koniecznego postoju środka przewozowego na trasie przewozu, w miejscu lub warunkach dostatecznie zabezpieczających przed kradzieżą lub uszkodzeniem.

§ 3. Wartość ubezpieczeniową (sumę ubezpieczenia) dla poszczególnych przesyłek ubezpieczonego mienia stanowi wartość określona w fakturze dostawcy lub w zastępującym fakturę dowodzie wewnętrznym, a gdy tych brak — faktyczne koszty zakupu tego mienia lub koszty jego wytworzenia.

§ 4. 1. PZU odpowiada za szkody polegające na uszkodzeniu lub utracie mienia, powstałe wskutek następujących zdarzeń:

- 1) pożaru, uderzenia piorunu, wybuchu, huraganu i sztormu, powodzi, deszczu nawalnego, lawiny, zapadania i usuwania się ziemi, spadnięcia przedmiotu na środek transportowy,
- 2) wypadku, jakiemu uległ środek transportowy,
- 3) zaginięcia, kradzieży i rabunku,
- 4) z innych przyczyn niż wymienione w pkt 1—3, jeżeli w ich następstwie doszło do połamania, potłuczenia, rozbicia, wycieku, podarcia, zabrudzenia, rozsypania, poplamienia, pogięcia, zgniecenia, zamoczenia i porysowania przewożonego mienia.

2. PZU pokrywa dodatkowo poniesione przez ubezpieczającego i udokumentowane koszty:

- 1) ratunku ubezpieczonego mienia, mającego na celu zmniejszenie strat lub niedopuszczenie do ich zwiększenia,
- 2) sporządzenia przez przewoźnika lub spedytora na żądanie ubezpieczającego protokołu o stanie przesyłki; nie dotyczy to kosztów współdziałania spedytora w protokołarnym ustalaniu stanu przesyłki przez poprzedniego przewoźnika.

§ 5. 1. PZU nie odpowiada za szkody:

- 1) nie przekraczające 1.000 zł;

- 2) polegające na braku miary lub wagi w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego,
- 3) spowodowane działaniem deszczu, mrozu, upału, śniegu lub gradu, chyba że szkoda taka powstała w bezpośrednim następstwie wypadku, jakiemu uległ środek transportowy,
- 4) powstałe z winy nadawcy przesyłki z ubezpieczonym mieniem, a w szczególności na skutek wad tego mienia, niewłaściwego załadowania oraz opakowania nie odpowiadającego Polskiej Normie lub normie branżowej albo właściwościom przewożonego mienia i środkowi transportu użytemu do przewozu — jeżeli normy nie określają opakowania,
- 5) powstałe z winy odbiorcy przesyłki zawierającej ubezpieczone mienie,
- 6) powstałe wskutek wypadku środka transportowego należącego do ubezpieczającego, jeżeli został on spowodowany złym stanem technicznym tego środka transportowego lub z winy obsługi,
- 7) powstałe podczas przewozu mienia w ramach transportu dokonywanego w obrębie tej samej nieruchomości (posesji).

2. PZU nie odpowiada ponadto za szkody powstałe wskutek zdarzeń wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 3 i 4, jeżeli dotyczą mienia:

- 1) przewożonego jako bagaż ręczny,
- 2) przewożonego w ramach handlu obwoźnego,
- 3) przewożonego samochodami stanowiącymi własność pracowników ubezpieczającego lub zatrudnionych przez niego chałupników, a jeśli ubezpieczającym jest osoba fizyczna lub jednostka gospodarki nie uspołecznionej — również samochodami stanowiącymi jego własność,
- 4) uszkodzonego i zdekompletowanego,
- 5) pozostawionego bez dozoru lub bez zapewnienia innego skutecznego zabezpieczenia podczas postoju środka transportowego.

3. W łazie szkody ukrytej ubezpieczający jest obowiązany udowodnić, że szkoda powstała w czasie transportu.

Zawieranie umów ubezpieczenia. Okręś odpowiedzialności PZU. Składka ubezpieczeniowa.

§ 6. 1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku (oferty) ubezpieczającego.

2. Wniosek jednostki gospodarki uspołecznionej powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) nazwę i adres ubezpieczającego,
- 2) nazwę zreszenia (związku) oraz nazwę organu założycielskiego,

3) sposób ubezpieczenia z jednoczesnym określeniem:

- a) przy ubezpieczeniu według polisy obrotowej — grup rodzajowych zgłoszonego do ubezpieczenia mienia oraz planowaną jego wartość wynikającą z rocznego planu ubezpieczającego, potwierdzoną przez głównego księgowego,
- b) przy ubezpieczeniu według polisy generalnej — grup rodzajowych zgłoszonego do ubezpieczenia mienia wraz z zobowiązaniem się ubezpieczającego do prowadzenia „dziennika ubezpieczeń” na druku PZU, zapisywania w nim wszystkich przesyłek z ubezpieczonym mieniem i przekazywania PZU w terminach określonych w polisie wyciągu z dziennika ubezpieczeń, zawierającego dane dotyczące przewiezionych przesyłek i ich wartości oraz użytego do przewozu środka transportowego,
- c) przy ubezpieczeniu według polisy jednostkowej — zawartości zgłoszonej do ubezpieczenia przesyłki z podaniem jej wartości oraz użytego do jej przewozu środka transportu,

4) okres ubezpieczenia.

3. Wniosek osoby fizycznej lub jednostki gospodarki nie uspołecznionej powinien zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę, zależnie od tego, czy ubezpieczającym jest osoba fizyczna, czy jednostka gospodarki nie uspołecznionej, oraz adres ubezpieczającego,
- 2) sposób ubezpieczenia z jednoczesnym określeniem:

- a) przy ubezpieczeniu według systemu polisy generalnej — grup rodzajowych przewożonego i zgłoszonego do ubezpieczenia mienia oraz zobowiązaniem się ubezpieczającego do prowadzenia dziennika ubezpieczeń na druku PZU, zapisywania w nim wszystkich przesyłek z ubezpieczonym mieniem i przekazywania PZU w terminach określonych w polisie wyciągu z dziennika ubezpieczeń, zawierającego dane dotyczące przewiezionych przesyłek i ich wartości oraz środka transportowego użytego do przewozu,
- b) przy ubezpieczeniu według systemu polisy jednostkowej — zawartości zgłoszonej do ubezpieczenia przesyłki (przesyłek) z podaniem jej wartości oraz środka transportowego użytego do jej przewozu,

3) okres ubezpieczenia.

4. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 i 3 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia, ubezpieczający jest obowiązany — na wezwanie PZU — uzupełnić lub sporządzić wniosek zamienny w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma PZU.

5. Ubezpieczający obowiązany jest udzielić PZU odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone w formularzu wniosku lub skierowane do niego w innej formie oraz podać wszystkie znane mu okoliczności istotne dla oceny ryzyka, zakresu odpowiedzialności i mające wpływ na wysokość składki.

§ 7. 1. Przewożone mienie jednostek gospodarki uspołecznionej może być ubezpieczone według:

- 1) polisy obrotowej — jeżeli zgłasza się do ubezpieczenia wszystkie lub ściśle określone rodzaje mienia przewożonego na ryzyko ubezpieczającego — na podstawie planowanej wartości tego mienia,
- 2) polisy generalnej — jeżeli zgłasza się do ubezpieczenia tylko niektóre, ściśle określone rodzaje mienia przewożonego na ryzyko ubezpieczającego — na podstawie faktycznej wartości tego mienia, ustalonej po dokonaniu przewozów,
- 3) polisy jednostkowej — jeżeli zgłasza się do ubezpieczenia jedną lub więcej ściśle oznaczonych przesyłek z określonym mieniem — na podstawie faktycznej wartości tych przesyłek.

2. Przewożone mienie osób fizycznych i jednostek gospodarki nie uspołecznionej może być ubezpieczone według:

- 1) polisy generalnej — jeżeli ubezpieczający prowadził księgi handlowe lub podatkowe i zgłasza do ubezpieczenia wszystkie lub ściśle określone rodzaje mienia, przewożonego na własne ryzyko, według jego wartości ustalonej po dokonaniu przewozów w okresie rocznym ubezpieczenia,
- 2) polisy jednostkowej — jeżeli ubezpieczający zgłasza do ubezpieczenia jedną lub więcej ściśle oznaczonych przesyłek z określonym mieniem według faktycznej wartości tych przesyłek.

§ 8. 1. PZU stwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia polisą (dokumentem ubezpieczenia), którą przesyła ubezpieczającemu najpóźniej w ciągu 1 miesiąca od daty otrzymania wniosku zawierającego wszystkie dane niezbędne do zawarcia umowy ubezpieczenia.

2. Jeżeli polisa zawiera postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonego przez niego wniosku lub niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia, PZU zwróci ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczaniu polisy, wyznaczając 14-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku przez PZU, zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego są nieważne. W braku sprzeciwu uważa się, że umowa doszła do skutku zgodnie z treścią polisy następnego dnia po upływie wyznaczonego terminu do złożenia sprzeciwu.

§ 9. 1. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się od następnego dnia po złożeniu wniosku, chyba że we wniosku oznaczono późniejszy termin początku odpowiedzialności.

2. W razie ubezpieczenia zawieranego przez osobą fizyczną lub jednostkę gospodarki nie uspołecznionej według polisy jednostkowej (§ 7 ust. 2 pkt 2), odpowiedzialność PZU jest ponadto uzależniona od zapłacenia składki.

3. Za dzień zgłoszenia wniosku uważa się:

- 1) przy zgłoszeniu listem poleconym — datę nadania listu według datownika pocztowego,

- 2) przy zgłoszeniu listem zwykłym — dzień otrzymania wniosku przez PZU.

§ 10. 1. W ubezpieczeniu mienia jednostek gospodarki uspołecznionej:

- 1) okres ubezpieczenia liczy się od daty rozpoczęcia odpowiedzialności PZU i trwa 1 rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe),
- 2) umowę ubezpieczenia, z wyjątkiem ubezpieczeń krótkoterminowych, przedłuża się automatycznie na następny okres roczny, chyba że strona wypowiedziała umowę najpóźniej na 2 miesiące przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia; na wniosek jednostki gospodarki uspołecznionej okresy ubezpieczenia mogą być dostosowane do roku kalendarzowego,
- 3) ubezpieczający jest obowiązany w terminie określonym w polisie przelać PZU dane niezbędne do dokonania wymiaru składki za każdy następny roczny okres ubezpieczenia; po upływie tego terminu PZU pobiera karę za zwłokę w wysokości 5% składki rocznej.

2. W ubezpieczeniu mienia osób fizycznych i jednostek gospodarki nie uspołecznionej:

- 1) okres ubezpieczenia liczy się od daty rozpoczęcia odpowiedzialności PZU i trwa:
 - a) przy ubezpieczeniu zawartym według polisy generalnej — jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na czas krótszy,
 - b) przy ubezpieczeniu zawartym według polisy jednostkowej — w czasie wskazanym w dokumencie ubezpieczenia (polisie).
- 2) umowę ubezpieczenia zawartą według polisy generalnej na okres jednego roku przedłuża się milcząco na dalszy okres roczny, chyba że strona wypowiedziała umowę najpóźniej na dwa miesiące przed upływem kończącego się okresu ubezpieczenia.

§ 11. 1. Składkę za ubezpieczenie ustala się na podstawie obowiązującej taryfy składek.

2. Za podstawę do obliczenia składki od jednostki gospodarki uspołecznionej przyjmuje się:

- 1) przy ubezpieczeniu zawartym według polisy obrotowej — planowaną wartość ubezpieczonego mienia (§ 6 ust. 2 pkt 3 lit. a),
- 2) przy ubezpieczeniu zawartym według polisy generalnej — faktyczną wartość przewiezionego i ubezpieczonego mienia (§ 6 ust. 2 pkt 3 lit. b),
- 3) przy ubezpieczeniu zawartym według polisy jednostkowej — faktyczną wartość zgłoszonej do ubezpieczenia przesyłki lub przesyłek (§ 6 ust. 2 pkt 3 lit. c).

3. Jednostka gospodarki uspołecznionej obowiązana jest zapłacić składkę w terminie podanym w polisie lub zawiadomieniu o płatności składki.

4. Za podstawę do obliczenia składki od osób fizycznych i jednostek gospodarki nie uspołecznionej przyjmuje się:

- 1) przy ubezpieczeniu zawartym według polisy generalnej — wartość przewiezionego i ubezpieczonego mienia wykazaną przez ubezpieczającego w dzienniku ubezpieczeń (§ 6 ust. 3 pkt 2 lit. a),
- 2) przy ubezpieczeniu zawartym według polisy jednostkowej — rzeczywistą wartość zgłoszonej do ubezpieczenia przesyłki lub przesyłek (§ 6 ust. 3 pkt 2 lit. b).

5. Osoby fizyczne i jednostki gospodarki nie uspołecznionej obowiązane są zapłacić składkę:

- 1) w terminie wskazanym w polisie — w razie zawarcia umowy ubezpieczenia według polisy generalnej,
- 2) z góry, przy zawieraniu umowy ubezpieczenia — w razie zawarcia umowy ubezpieczenia według polisy jednostkowej.

Obowiązki ubezpieczającego.

§ 12. 1. W razie powstania szkody ubezpieczający jest obowiązany:

- 1) użyć wszelkich dostępnych środków w celu jej zmniejszenia oraz niedopuszczenia do jej rozszerzenia,
- 2) jeżeli szkoda powstała w wyniku kradzieży lub rabunku, wypadku drogowego lub katastrofy środka transportowego, a dotyczy mienia przewożonego środkami transportu należącymi do ubezpieczającego — o fakcie kradzieży lub rabunku, wypadku lub katastrofy zawiadomić niezwłocznie Milicję Obywatelską,
- 3) zażądać od przewoźnika, jeśli trudni się on zawoźno-przewozem, lub spedytora sporządzenia protokołu o stanie przesyłki, zgodnie z przepisami o przewozie przesyłek, oraz wziąć udział w jego sporządzeniu; w razie odmowy przewoźnika lub spedytora sporządzenia takiego protokołu albo w razie przewozu mienia własnym środkiem transportu — sporządzić komisyjny protokół szkody oraz dokonać wszelkich innych czynności określonych w przepisach o postępowaniu w razie powstania szkody w czasie transportu mienia jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 4) sporządzić we własnym zakresie — jeśli ubezpieczone mienie było przewożone własnym środkiem transportowym ubezpieczającego — oświadczenie o powstaniu szkody uwzględniające wszystkie istotne dla sprawy okoliczności i dowody,
- 5) zawiadomić PZU o fakcie szkody bezzwłocznie:
 - a) jednostka gospodarki uspołecznionej — najpóźniej w ciągu 14 dni o szkodzie powyżej 100.000 zł, a o szkodzie poniżej tej kwoty — najpóźniej w ciągu 30 dni,
 - b) osoba fizyczna lub jednostka gospodarki nie uspołecznionej — najpóźniej w ciągu 3 dni,

- 6) zezwolić PZU na dokonanie czynności mających na celu ustalenie okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i rodzaju oraz udzielić potrzebnych w tym celu wyjaśnień, jak również przedstawić niezbędne dowody,
- 7) dostarczyć PZU w ciągu 14 dni od daty zgłoszenia szkody następujące dokumenty:
- protokół szkody o którym mowa w pkt 3,
 - oryginał listu przewozowego lub innego dokumentu przewozowego, na podstawie którego ubezpieczone mienie było przewożone — jeżeli było ono przewożone przez przewoźnika trudniącego się zarobkowo przewozem,
 - oryginalny rachunek dostawcy (fakturę) lub inny miarodajny dowód dostawy,
 - kopię zawiadomienia złożonego Milicji Obywatelskiej, o którym mowa w pkt 2,
 - dokładne obliczenie poniesionych strat, zgodnie z ustaleniami protokołu szkody, o którym mowa w pkt 3, podpisane przez głównego księgowego — w razie gdy ubezpieczającym jest jednostka gospodarki społecznej.

2. W razie niedopełnienia przez ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 1 pkt 2—7, PZU może odmówić odszkodowania w części lub całości, chyba że niedopełnienie obowiązku nie miało wpływu na ustalenie okoliczności powstania szkody albo jej rozmiaru bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania.

§ 13. Wysokość szkody w ubezpieczonym mieniu ustala się:

- w razie zniszczenia lub utraty całej przesyłki lub jej części albo takiego uszkodzenia mienia, że z uwagi na jego właściwości nie nadaje się ono do naprawy — według wartości zniszczonego, utraconego lub uszkodzonego mienia na podstawie cen obowiązujących w dniu powstania szkody, z tym że:
 - dla mienia jednostek gospodarki społecznej przyjmuje się wartość ustaloną w fakturze dostawcy lub w zastępującym fakturę dowodzie wewnętrznym,
 - dla mienia osób fizycznych i jednostek gospodarki nie społecznej przyjmuje się wartość ustaloną według zasad podanych pod lit. a) lub według faktycznych kosztów zakupu bądź wytworzenia, pomniejszoną o stopień zużycia mienia na dzień powstania szkody,
- w razie uszkodzenia mienia, które nadaje się do naprawy — według kosztu naprawy ustalonego na podstawie cen, o których mowa w pkt 1,
- w razie uszkodzenia mienia w stopniu kwalifikującym do dalszej sprzedaży, lecz po obniżonych cenach — według różnicy pomiędzy wartością tego mienia przed wypadkiem a ceną ustaloną w drodze przeceny; o każdej przecenie ubezpieczonego mienia ubezpieczający obowiązany jest powiadomić właściwą terenową jednostkę PZU.

§ 14 1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody (§ 13), z tym że:

- od ustalonej wysokości szkody potrąca się:
 - wartość pozostałości po zniszczonym lub uszkodzonym mieniu, o którym mowa w § 13 pkt 1,
 - udział własny w wysokości 20% szkody — więcej jednak niż 150.000 zł w mieniu przewożonym wynajętym lub własnym środkiem transportowym ubezpieczającego; nie dotyczy to szkód spowodowanych przetrznięciem ognia na środek transportowy, uderzeniem piorunu, wybuchem poza środkiem transportowym, huraganem, sztormem, powodzią, lawiną, zapadnięciem i usuwaniem się ziemi, wypadkiem środka transportowego spowodowanym przez innego użytkownika drogi oraz szkód, za które ponosi odpowiedzialność właściciel wynajętego środka transportowego,
- do wartości szkody dolicza się poniesione przez ubezpieczającego i udokumentowane koszty, o których mowa w § 4 ust. 2.

2. Jeżeli wysokość szkody została ustalona według kosztów naprawy (§ 13 pkt 2), odszkodowanie nie może przekroczyć rzeczywistej wartości uszkodzonego mienia w dniu powstania szkody.

3. W uzasadnionych przypadkach wysokość odszkodowania dla osoby fizycznej lub jednostki gospodarki nie społecznej może być ustalona na podstawie Kosztorysu sporządzonego przez rzeczoznawcę powołanego przez PZU lub powołanego w porozumieniu z PZU przez ubezpieczającego.

4. Odszkodowanie za szkodę powstałą wskutek rabunku przesyłki zawierającej złoto, platynę, srebro i wyroby z tych metali, jak również kamienie szlachetne i półszlachetne opravione i nie opravione, nie może przekroczyć:

- 1.000.000 zł — jeżeli transport był wykonywany bez konwojenta,
- 3.000.000 zł — jeżeli transport był wykonywany z jednym uzbrojonym konwojentem,
- 10.000.000 zł — jeżeli transport był wykonywany z dwoma uzbrojonymi konwojentami,
- powyżej 10.000.000 zł — jeżeli transport był wykonywany z trzema uzbrojonymi konwojentami.

Wypłata odszkodowania.

Dochodzenie roszczeń o odszkodowanie.

§ 15. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie, pod warunkiem złożenia PZU przez ubezpieczającego w ciągu 14 dni od tej daty dokumentów, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 7. Jeżeli złożenie wymienionych dokumentów nastąpiło po tym terminie, a roszczenie nie jest przedawnione — odszkodowanie jest płatne w ciągu 14 dni po ich dostarczeniu.

2. Jeżeli dostarczenie przez ubezpieczającego w ciągu 14 dni od daty powstania szkody wszystkich niezbędnych dokumentów dotyczących tej szkody (ust. 1) nie jest możliwe, PZU obowiązany jest — na żądanie

ubezpieczającego — wypłacić w terminie 30 dni bezsporną część odszkodowania.

§ 16. 1. Jeżeli ubezpieczający nie zgadza się z ustaleniami właściwej jednostki organizacyjnej PZU co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez bezpośrednio nadrzedną jednostkę organizacyjną PZU.

2. Właściwa jednostka organizacyjna PZU jest obowiązana poinformować ubezpieczającego o terminie wymienionym w ust. 1 oraz wskazać nadrzedną jednostkę organizacyjną, do której może być wniesione żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy. W razie niedopełnienia tego obowiązku termin przewidziany w ust. 1 nie biegnie.

3. Nadrzedna jednostka organizacyjna PZU jest obowiązana rozpatrzyć sprawę i zawiadomić ubezpieczającego o wyniku w terminie 30 dni od otrzymania jego wniosku.

§ 17. 1. Jeżeli ubezpieczającym jest jednostka gospodarki uspołecznionej podlegająca państwowemu arbitrażowi gospodarczemu, może dochodzić roszczenia w drodze postępowania arbitrażowego nie wcześniej niż po rozpatrzeniu roszczenia przez nadrzedną jednostkę organizacyjną PZU, chyba że nie został przez nią zachowany termin określony w § 16 ust. 3.

2. Jeżeli ubezpieczającym jest osoba fizyczna, jednostka gospodarki nie uspołecznionej lub jednostka gospodarki uspołecznionej nie podlegająca państwowemu arbitrażowi gospodarczemu, mogą one dochodzić roszczeń na drodze sądowej bez zachowania trybu, o którym mowa w § 16, jednak nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia roszczenia do PZU.

Roszczenia regresowe.

§ 18. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenia ubezpieczającego przeciwko przewoźnikowi lub innej osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszko-

dowania. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzi na PZU roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobom, za które ubezpieczający ponosi odpowiedzialność lub z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Ubezpieczający obowiązany jest na żądanie PZU udzielić pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych przeciw osobom trzecim, dostarczyć informacji oraz dowodów niezbędnych do dochodzenia roszczeń.

4. PZU może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć, gdy ubezpieczający bez zgody PZU zrzekł się roszczenia do przewoźnika lub innej osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo przez zbyt późne dostarczenie dokumentów, o których mowa w ust. 3, uniemożliwił PZU dochodzenie roszczenia regresowego na skutek jego przedawnienia. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu przez PZU odszkodowania PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

Postanowienia końcowe

§ 19. 1. Zawiadomienia i oświadczenia ubezpieczającego w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia lub przesyłane listem poleconym.

2. Jeżeli ubezpieczający zmienił adres lub siedzibę i nie zawiadomił o tym PZU, przyjmuje się, że PZU dopełnił swojego obowiązku zawiadomienia lub oświadczenia, jeżeli pismo wysłał pod ostatnim znanym mu adresem lub do siedziby ubezpieczającego.

§ 20. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Załącznik nr 2 do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 22 listopada 1985 r. (poz. 287)

TARYFA SKŁADEK ZA UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

§ 1. Niniejsza taryfa składek ma zastosowanie do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym jednostek gospodarki uspołecznionej, osób fizycznych oraz jednostek gospodarki nie uspołecznionej.

§ 2. 1. Składkę za ubezpieczenie mienia przewożonego z użyciem jednego lub kilku różnych środków transportowych oblicza się od wartości ubezpieczeniowej tego mienia (sumy ubezpieczenia), określonej dla poszcze-

gólnych systemów ubezpieczenia (według polisy obrotowej, generalnej lub jednostkowej) w ogólnych warunkach ubezpieczenia — według stawek taryfowych wyrażonych w promilach (‰) lub według zasad określonych w § 4 taryfy.

2. Ogólną sumę składki ustala się w pełnych złotych. Najniższą składkę z jednej polisy ustala się na kwotę 300 zł.

Składki taryfowe za ubezpieczenie mienia według polisy generalnej lub jednostkowej

§ 3. 1. Stawki taryfowe za ubezpieczenie mienia przewożonego transportem kolejowym, samochodowym i wodnym wynoszą:

Poz.	Rodzaj mienia	Stawka taryfowa w promilach (‰)		
		transport kolejowy	transport samochodowy	transport wodny
1	Węgiel i brykiety, paliwa oraz przetwory paliw	0,50	0,80	1,00
2	Wyroby hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych	0,50	1,20	1,40
3	Wyroby metalowe, maszyny i urządzenia	1,50	1,20	1,60
4	Wyroby precyzyjne (m.in. fotooptyczne)	2,70	1,20	1,80
5	Środki transportu — zespoły i części pojazdów	1,50	1,20	1,60
6	Wyroby elektrotechniczne i elektroniczne	2,70	1,20	1,80
7	Materiały i artykuły chemiczne	1,50	1,20	2,10
8	Materiały budowlane	1,50	1,20	1,60
9	Wyroby ze szkła i ceramiki szlachetnej	3,90	3,80	1,60
10	Wyroby przemysłu drzewnego	3,50	4,20	—
11	Wyroby i artykuły papiernicze	1,00	1,20	1,60
12	Wyroby włókiennicze	1,00	1,20	1,40
13	Artykuły odzieżowe i obuwie	1,40	1,20	1,60
14	Wyroby skórzane i kuśnierskie	1,40	1,20	1,60
15	Wyroby spirytusowe i drożdżowe, wyroby winiarskie i piwo	2,90	2,50	2,50
16	Użytki i ich ekstrakty, tytoń i wyroby tytoniowe	1,90	2,20	1,60
17	Artykuły spożywcze nie wymienione wyżej	1,00	1,30	1,20
18	Wyroby poligraficzne	1,40	1,70	1,60
19	Instrumenty muzyczne, urządzenia do zapisu wizji i dźwięku, płyty, taśmy, kasety	4,40	4,70	—
20	Drobne artykuły galanteryjne różnych branż	2,90	3,20	—
21	Pomoce naukowe i szkolne, wyroby ortopedyczne, rehabilitacyjne i protetyczne	2,90	3,20	—
22	Produkty upraw łąkowych i polowych, produkty ogrodnictwa, produkty gospodarki leśnej i łowieckiej	1,90	2,20	1,60
23	Wyroby jubilerskie i zegarmistrzowskie	4,70	5,00	—
24	Artykuły sportowe i turystyczne, przybory łowieckie i wędkarskie, zabawki	3,20	3,50	—
25	Sprzęt zmechanizowany powszechnego użytku	3,20	3,50	1,60
26	Dzieła sztuki i wyroby artystyczne	10,00	10,00	—

2. Stawki taryfowe za ubezpieczenie przesyłek pocztowych i lotniczych wynoszą:

Poz.	Rodzaj przesyłki	Stawka taryfowa w promilach
		‰
27	Pocztowe	3,00
28	Lotnicze	0,50

Zasady taryfowania mienia w ubezpieczeniach zawieranych według polisy obrotowej

§ 4. Stawkę taryfową dla każdej polisy obrotowej obejmującej grupę branżową jednostek ubezpieczających ustala Państwowy Zakład Ubezpieczeń na podstawie wyników ubezpieczenia za okres co najmniej ostatnich dwóch lat. Stawkę określa stosunek wypłaconych odszko-

dowań pomniejszonych o wpływ z regresów do przychodów ze składek, z uwzględnieniem technicznej stopy kalkulacyjnej, która wynosi 81‰.

§ 5. Dla umów ubezpieczenia zawieranych z jednostkami gospodarki uspołecznionej na podstawie porozumień, w sposób odmienny od przyjętego w ogólnych warunkach ubezpieczenia, mogą być ustalone specjalne stawki taryfowe.